Република Србија
Министарство финансија

БИЛТЕН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 7-8
Јул и
август 2026.
година LXVI
ISSN 0354-3242

БИЛТЕН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 7-8
јул-август 2026.
година LXVI
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србија
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
Синиша Мали, први потпредседник Владе и министар финансија

Уређивачки одбор
Ана Панчић, др Драган Демировић,
Снежана Карановић

Главни уредник
Ана Панчић
шеф Одсека за односе Министарства са јавношћу

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења за примену финансијских прописа
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд

Припрема
Штампарија Министарства финасија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2026 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

С А Д Р Ж А Ј

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Порески третман накнаде документованих трошкова превоза и смештаја на службеном путовању директору привредног друштва који није засновао радни однос са тим друштвом 7

2. Набавна цена земљишта које је стечено путем оснивачког улога или повећањем оснивачког улога, за сврху обрачуна капиталног добитка 12

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Улагање у куповину (или изградњу) нових објеката за обављање делатности не представља основ за остваривање права на умањење капиталног добитка који је утврђен преносом права на непокретности на основу правоснажног решења о експропријацији 17

2. Услови за остваривање права на признавање трошкова истраживања и развоја у двоструко увећаном износу 19

3. Моменат настанка обавезе утврђивања капиталног добитка сагласно закону који уређује опорезивање добити правних лица 23

ЦАРИНЕ

1. Употреба шифре државе „XS“ уместо „RS“ у царинској документацији која прати робу приликом њеног уношења у Републику Србију 31

2. Ослобођење од плаћања увозних дажбина за увоз путничког аутомобила за особу са инвалидитетом од 100% , а како се наводи, произведеног у САД 34

3. Тумачење (1) одредаба ПЕМ Конвенције у вези са издавањем и овером уверења о кретању робе EUR. 1 од стране царинарнице под чијим надзором се роба са преференцијалном пореклом налази, која би се, како се наводи, отпремала у поступку транзита и (2) статуса посредног царинског заступника наведеног у рубрици 2 извозне декларације по основу посредног заступања из члана 13. Царинског закона и уговора о отпремању из члана 827. Закона о облигационим односима 38

4. Примена царинских прописа у погледу поступка активног оплемењивања 43

5. Декларисање царинске вредности робе приликом увозног цариљења експресних пошиљки, тј. могућност да се приликом увозног цариљења експресних пошиљки из тзв. групе II (и то пошиљки мале вредности, некомерцијалне природе, чија вредност не прелази 50 евра, у динарској противвредности) и тзв. групе III (пошиљке за које може настати царински дуг, а које не подлежу мерама трговинске политике), надлежном царинском органу поднесу најавни и консолидовани манифест који ће одвојено приказати вредносг робе, износ царине и износ ПДВ-а, те да се царинска вредност робе приликом цариљења исте утврђује само на основу пријављене вредности робе 46

ФИНАНСИЈСКИ СИСТЕМ

РАЧУНОВОДСТВО

1. Рачуноводствени третман евентуалних будућих инвестиционих улагања јавног комуналног предузећа чији је оснивач град Крушевац на јавној својини друге општине - Брус и Блаце ..51

2. Начин евидентирања непокретности у пословним књигама јавног предузећа 57

ТРЖИШТЕ КАПИТАЛА

1. Тумачење члана 78. став 1. тачка 2) и члана 77. став 2. Закона о тржишту капитала („Сл. гласник РС“, број 129/21 и 109/25).....59

ПРОЦЕНИТЕЉИ ВРЕДНОСТИ НЕПОКРЕТНОСТИ

1. Методологија процене вредности непокретности, минимални износ за рад проценитеља вредности непокретности, материјал за припрему испита за стицање звања лиценцирани проценитељ вредности непокретности 63

ПОДСЕТНИК

Финансијски прописи донети у јулу и августу 2026. године..65

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Порески третман накнаде документованих трошкова превоза и смештаја на службеном путовању директору привредног друштва који није засновао радни однос са тим друштвом

(*Мишљење Министарства финансија*, број 011-00-224/2023-04 , од 28. јула 2026. године)

1. Са становишта пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање

Према одредбама члана 18. став 1. тач. 2) до 5) Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13-исправка, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21, 138/22, 92/23, 94/24, 19/25 и 109/25 - у даљем тексту: ЗПДГ), не плаћа се порез на зараде на примања запосленог од послодавца по основу:

- дневнице за службено путовање у земљи - до 3.471 динара по основу целе дневнице, односно до припадајућег износа за половину дневнице, утврђене на начин и у складу са прописима надлежног државног органа (тачка 2);

- дневнице за службено путовање у иностранство - до износа прописаног од стране надлежног државног органа, а највише до 90 евра дневно, утврђене на начин и у складу са условима прописаним од стране надлежног државног органа (тачка 3);

- накнаде трошкова смештаја на службеном путовању, према приложеном рачуну (тачка 4);

- накнаде превоза на службеном путовању, према приложеним рачунима превозника у јавном саобраћају, а када је, сагласно закону, другим прописима, односно актима одобрено коришћење сопственог аутомобила за службено путовање или у друге службене сврхе - до износа 30% цене по основној јединици мере погонског горива помноженог с бројем јединица мере погонског горива које је потрошено, а највише до 10.121 динара месечно (тачка 5).

Одредбом члана 85. став 1. тачка 5) ЗПДГ прописано је да се осталим приходима, у смислу овог закона, сматрају и други приходи који по својој природи чине доходак физичког лица, а нарочито примања чланова органа управе правног лица.

Одредбом члана 85. став 1. тачка 13) ЗПДГ прописано је да се осталим приходима, у смислу овог закона, сматрају и други приходи који по својој природи чине доходак физичког лица, а нарочито накнаде трошкова и других расхода лицима која нису запослена код исплатиоца, осим прихода из тачке 11) овог става.

Обвезник пореза на друге приходе је физичко лице које оствари приходе из члана 85. став 1. ЗПДГ (члан 85. став 2. ЗПДГ).

Изузетно од става 1. тачка 13) овог члана, порез на друге приходе не плаћа се на документоване накнаде трошкова по основу службених путовања у сврху обављања послова за домаћег исплатиоца, односно за лице које упућује на пут, највише до износа тих трошкова који су изузети од плаћања пореза на зараде за запослене по члану 18. став 1. тач. 2) до 5) овог закона, ако се исплата врши физичким лицима, односно за физичка лица која нису запослена код исплатиоца, и то лицима која су чланови органа управе правних лица у вези са делатношћу тих лица која их упућују на пут (члан 85. став 6. тачка 6) ЗПДГ).

Одредбом члана 28. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14-др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21, 138/22, 92/23,

94/24 и 109/25 - у даљем тексту: ЗДОСО) прописано је да основица доприноса за лица која остварују уговорену накнаду је опорезиви приход од уговорене накнаде у складу са законом који уређује порез на доходак грађана.

Имајући у виду наведено, порез на друге приходе не плаћа се на документоване накнаде трошкова по основу службених путовања у сврху обављања послова за домаћег исплатиоца, односно за лице које упућује на пут, највише до износа тих трошкова који су изузети од плаћања пореза на зараде за запослене по члану 18. став 1. тач. 2) до 5) овог закона, ако се исплата врши физичким лицима која су чланови органа управе правних лица у вези са делатношћу тих лица која их упућују на пут.

С тим у вези, на примање које физичко лице - директор привредног друштва који није у радном односу у том привредном друштву, остварује од тог привредног друштва (домаћи исплатилац) до висине неопорезивог износа из члана 18. став 1. тач. 2) до 5) ЗПДГ по основу документоване накнаде трошкова службеног путовања у сврху обављања послова за то привредно друштво (исплатилац) које га и упућује на пут, а које службено путовање се реализује у вези са делатношћу тог привредног друштва, не плаћа се порез на доходак грађана на друге приходе сагласно члану 85. став 6. тачка 6) ЗПДГ.

На примања директора привредног друштва који није у радном односу у том привредном друштву по основу документоване накнаде трошкова службеног путовања под наведеним околностима, на која се не плаћа порез на доходак грађана на друге приходе сагласно члану 85. став 6. тачка 6) ЗПД, не плаћају се доприноси за обавезно социјално осигурање.

Међутим, на примања директора привредног друштва (члан органа управе правног лица) највише до износа тих трошкова који су изузети од плаћања пореза на зараде за запослене по члану 18. став 1. тач. 2) до 5) ЗПДГ а која (примања) не представљају документоване накнаде трошкова по основу службених путовања у сврху обављања послова директора за домаћег исплатиоца (привредно друштво)

и које путовање се не реализује у вези са делатношћу привредног друштва које директора упућује на то путовање, обрачунавају се и плаћају порез на доходак грађана на друге приходе и припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање.

Иначе, на део трошкова који се исплаћује изнад прописаног неопорезивог износа обрачунавају се и плаћају порез на доходак грађана на други приход из члана 85. ЗПДГ и припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање.

2. Са становишта пореза на добит правних лица

Одредбом члана 6. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 80/02-др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 91/15-др. пропис, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 118/21 и 94/24 - у даљем тексту: ЗПДПЛ) прописано је да је основица пореза на добит правних лица опорезива добит, која се утврђује у пореском билансу усклађивањем добити обвезника исказане у билансу успеха, који је сачињен у складу са међународним рачуноводственим стандардима (у даљем тексту: МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ), односно међународним стандардом финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП) и прописима којима се уређује рачуноводство, на начин утврђен овим законом.

За утврђивање опорезиве добити признају се расходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП, као и прописима којима се уређује рачуноводство, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања (члан 7. став 1. ЗПДПЛ).

У складу са чланом 7. став 2. ЗПДПЛ, за утврђивање опорезиве добити обвезника који, према прописима којима се

уређује рачуноводство, не примењује МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП, признају се расходи утврђени у складу са начином признавања, мерења и процењивања расхода који прописује министар финансија, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

На терет расхода не признају се трошкови који се не могу документовати (члан 7. тачка 1) ЗПДПЛ).

У складу са чланом 7а тачка 8) ЗПДПЛ, на терет расхода не признају се трошкови који нису настали у сврху обављања пословне делатности, ако овим законом није друкчије уређено.

Сагласно члану 9. ст. 1. и 3. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02, 84/02-исправка, 23/03-исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05-др. закон, 62/06-др. закон, 61/07, 20/09, 72/09-др. закон, 53/10, 101/11, 2/12-исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15-аутентично тумачење, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19, 144/20, 96/21, 138/22, 94/24 и 109/25), који се односи на начело фактицитета, пореске чињенице утврђују се према њиховој економској суштини, а када су на прописима супротан начин остварени приходи, односно стечена имовина, Пореска управа ће утврдити пореску обавезу у складу са законом којим се уређује одговарајућа врста пореза.

Сагласно наведеном, када обвезник у својим пословним књигама, а сагласно прописима о рачуноводству, евидентира расход по основу, како наводите, трошкова службеног путовања директора (који није у радном односу код обвезника), тако евидентиран расход признаје се у пореском билансу, у складу са чланом 7. ЗПДПЛ, под условом да је адекватно документован, као и да је настао у сврху обављања пословне делатности.

Напомињемо да Пореска управа у поступку пореске контроле, узимајући у обзир начело фактицитета, а на основу свих расположивих доказа утврђује све релевантне чињенице које су од значаја за признавање расхода у пореском билансу обвезника у складу са ЗПДПЛ, између осталог, и чињеницу да ли се у конкретном

случају ради о службеном путовању у смислу да је конкретно лице на путовање упућено у циљу обављања радних задатака који су у вези са обављањем делатности обвезника.

2. Набавна цена земљишта које је стечено путем оснивачког улога или повећањем оснивачког улога, за сврху обрачуна капиталног добитка

(*Мишљење Министарства финансија*, број 2771037 2026 10520 004 000 011 004 од 09. јула 2026. године)

У конкретном случају, а како наводите у поднетом допису израђена је процена вредности грађевинског земљишта од стране овлашћеног судског вештака грађевинске струке, након чега је привредно друштво, као власник земљишта, донело одлуку да исто унесе, као неновчани улог, у основни капитал обвезника. Исте године предметни унос неновчаног улога уписан је у регистру Агенције за привредне регистре. Обвезник је земљиште евидентирао у својим пословним књигама по вредности која је утврђена на основу наведене процене овлашћеног судског вештака (а која није била старије од годину дана од дана уноса земљишта као неновчаног улога). Како даље наводите, након уноса земљишта као неновчаног улога, крајем 2024. године, обвезник је закључио уговор о купопродаји предметног земљишта са трећим, неповезаним лицем, при чему је у поступку утврђивања пореза на пренос апсолутних права (у току 2025. године), Пореска управа утврдила тржишну вредност предметног земљишта у износу нижем од износа који је утврдио овлашћени судски вештак грађевинске струке, а по ком је земљиште евидентирано у пословним књигама обвезника. С тим у вези, поставља се питање шта представља набавну вредност непокретности за потребе утврђивања капиталног добитка, односно да ли Пореска управа може (за потребе утврђивања капиталног добитка) да оспори набавну вредност непокретности која је исказана у пословним књигама обвезника и уколико може да ли се

(у том случају), као набавна вредност, узима вредност коју је утврдила Пореска управа у поступку утврђивања пореза на пренос апсолутних права.

1. Са аспекта примене Закона о порезу на добит правних лица

У складу са одредбом члана 27. став 1. тачка 1) Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 91/15-аутентично тумачење, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 118/21 и 94/24 - у даљем тексту: ЗПДПЛ), капитални добитак обвезник остварује продајом, односно другим преносом уз накнаду, непокретности које је користио, односно које користи као основно средство за обављање делатности укључујући и непокретности у изградњи.

Сходно члану 27. ст. 3. и 4. ЗПДПЛ, капитални добитак представља разлику између продајне цене имовине из става 1. овог члана и њене набавне цене, утврђене према одредбама овог закона, а ако је разлика негативна, у питању је капитални губитак.

У складу са чланом 29. став 1. ЗПДПЛ, за сврху одређивања капиталног добитка, набавна цена, у смислу овог закона, јесте цена по којој је обвезник стекао имовину, умањена по основу амортизације утврђене у складу са овим законом.

Сагласно одредби члана 29. став 2. ЗПДПЛ, набавна цена у смислу овог члана коригује се на процењену, односно фер вредност, утврђену у складу са МРС, односно МСФИ, односно МСФИ за МСП и усвојеним рачуноводственим политикама, уколико је промена на фер вредност исказивана у целини као приход периода у коме је вршена.

Према одредби члана 29. став 6. ЗПДПЛ, за непокретност стечену путем оснивачког улога или повећањем оснивачког улога, набавна цена јесте тржишна цена непокретности на дан уноса улога.

Према члану 45. ст. 1. и 3. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14-др.закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19, 109/21 и 19/25 – у даљем тексту: ЗПД), улози у друштво могу да буду новчани и неновчани и изражавају се у динарима, а неновчани улози могу бити у стварима и правима, ако овим законом за поједине форме друштава није другачије одређено.

У складу са одредбама члана 50. став 1. ЗПД, вредност неновчаног улога утврђује се:

1) од стране јединог члана друштва или споразумно од стране свих чланова друштва;

2) путем процене, у складу са чл. 51. до 58. овог закона.

Сагласно члану 51. ЗПД, вредност неновчаног улога у друштво процењује овлашћени судски вештак, ревизор или друго стручно лице које је од стране надлежног државног органа Републике Србије овлашћено да врши процене вредности одређених ствари или права.

Процену из става 1. овог члана може вршити и привредно друштво које испуњава законом прописане услове да врши процене вредности ствари или права која су предмет процене.

Процена вредности из става 1. овог члана не може бити старија од годину дана од дана уноса неновчаног улога.

Процена вредности из ст. 1. до 3. овог члана региструје се и објављује у складу са законом о регистрацији.

У случају да су од дана вршења процене из члана 51. овог закона па до момента уношења неновчаног улога у друштво наступиле околности које умањују вредност тог неновчаног улога, друштво је у обавези да пре уноса тог улога изврши нову процену вредности у складу са чл. 51. до 53. овог закона (члан 54. став 1. ЗПД).

Имајући у виду наведено, када обвезник врши продају непокретности (грађевинског земљишта, у конкретном случају) стечене путем оснивачког улога, за сврху обрачуна капиталног добитка набавну цену земљишта чини његова тржишна цена, на дан уноса у основни капитал, сагласно одредбама члана 29. став 6. ЗПДПЛ. Сходно томе, Пореска управа у поступку контроле може да утврђује набавну

вредност непокретности стечене путем оснивачког улога, у складу са правилима доказивања која уређује Закон о пореском поступку и пореској администрацији.

2. Са аспекта примене Закона о пореском поступку и пореској администрацији

Одредбом члана 1. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02, 84/02 - исправка, 23/03 - исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - др. закон, 62/06 - др. закон, 61/07, 20/09, 72/09 - др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 - исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 - аутентично тумачење, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19, 144/20, 96/21, 138/22, 94/24 и 109/25– у даљем тексту: ЗПППА) прописано је да се тим законом уређују поступак утврђивања, наплате и контроле јавних прихода на које се тај закон примењује (у даљем тексту: порески поступак), права и обавезе пореских обвезника, регистрација пореских обвезника и пореска кривична дела и прекршаји.

Одредбом члана 4. став 3. ЗПППА прописано је да је Пореска управа дужна да утврђује све чињенице које су битне за доношење законите и правилне одлуке, посвећујући једнаку пажњу чињеницама које иду у прилог и на штету пореском обвезнику.

Одредбама члана 43. ЗПППА прописано је да се чињенице у пореском поступку утврђују на основу доказа.

Као доказ у пореском поступку могу се употребити пореска пријава, порески биланс, пословне књиге и евиденције, рачуноводствени искази, пословна документација и друге исправе и информације којима располаже Пореска управа, прикупљене од пореског обвезника или трећих лица, исказ сведока, налаз вештака, увиђај и свако друго средство којим се чињенице могу утврдити.

Утврђивање чињеница у поступку пореске контроле врши се и према одредбама чл. 117-139. ЗПППА.

Одредбом члана 44. став 1. ЗПППА прописано је да Пореска управа може захтевати од пореског обвезника и трећих лица да, у року који она одреди, доставе на увид и проверу пословне књиге и евиденције, рачуноводствене исказе, пословну документацију и друге исправе и доказе, ради утврђивања чињеничног стања.

Одредбом члана 123. став 1. ЗПППА прописано је да је пореска контрола поступак провере и утврђивања законитости и правилности испуњавања пореске обавезе, као и поступак провере тачности, потпуности и усклађености са законом, односно другим прописима, података исказаних у пореској пријави, пореском билансу, рачуноводственим извештајима и другим евиденцијама пореског обвезника који врши Пореска управа, у складу са ЗПППА.

Одредбама члана 129. став 1. ЗПППА прописано је да ако се у поступку пореске контроле утврди да порески обвезник није применио, или није правилно применио прописе приликом утврђивања пореза на основу записника о извршеној пореској контроли, допунског записника, односно додатка записника о пореској контроли доноси се решење из члана 54. став 2. тачка 2) подтачка (1) ЗПППА.

Према томе, у сваком конкретном случају, Пореска управа дужна је да утврди све чињенице битне за доношење законите и правилне одлуке, посвећујући једнаку пажњу чињеницама које иду у прилог и на штету пореском обвезнику.

С тим у вези, у зависности од предмета контроле, Пореска управа, сходно одредбама ЗПППА може од пореског обвезника и трећих лица захтевати на увид и проверу пословне књиге и евиденције, рачуноводствене исказе, пословну документацију и друге исправе и доказе, ради утврђивања чињеничног стања неопходног за утврђивање законитости и правилности испуњавања пореске обавезе.

Сходно наведеном, у поступку пореске контроле се могу користити сва доказна средства на основу којих Пореска управа утврђује чињенице које су од значаја за одлучивање у складу са одредбама ЗПППА.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Улагање у куповину (или изградњу) нових објеката за обављање делатности не представља основ за остваривање права на умањење капиталног добитка који је утврђен преносом права на непокретности на основу правоснажног решења о експропријацији

(*Мишљење Министарства финансија*, број 2189827 2026 10520 004 000 011 004, од 27. августа 2026. године)

По питању утврђивања капиталног добитка у складу са Законом о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 91/15-аутентично тумачење, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 118/21 и 94/24 - у даљем тексту: Закон) обавештавамо вас о следећем:

У складу са чланом 27. став 1. тачка 1) Закона, капитални добитак обвезник остварује продајом, односно другим преносом уз накнаду (у даљем тексту: продаја) непокретности које је користио, односно које користи као основно средство за обављање делатности укључујући и непокретности у изградњи.

Према одредбама члана 27. ст. 3. и 4. Закона, капитални добитак представља разлику између продајне цене имовине из ст. 1. и 2. овог члана (у даљем тексту: имовина) и њене набавне цене, утврђене према одредбама овог закона, а ако је разлика из става 3. овог члана негативна, у питању је капитални губитак.

Сагласно члану 28. ст. 1. и 3. Закона, за сврху одређивања капиталног добитка, у смислу овог закона, продајном ценом се сматра уговорена цена, односно, у случају продаје повезаном лицу из члана 59. овог закона, тржишна цена ако је уговорена цена нижа

од тржишне, а код преноса права путем размене за друго право, продајном ценом се сматра тржишна цена права које се добија у накнаду, коригована за евентуално примљену или плаћену разлику у новцу.

Законом о експропријацији („Службени гласник РС”, бр. 53/95, 20/09 и 106/16-аутентично тумачење), прописано је да се непокретности могу експроприсати или се својина на њима може ограничити само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне, при чему се даном правоснажности решења о експропријацији мења сопственик на експроприсаној непокретности (потпуна експропријација).

Сагласно наведеном закону, експропријацијом непокретности (објеката у власништву обвезника), престаје обвезниково право својине на предметној непокретности, при чему корисник експропиријације исплаћује (обвезнику) накнаду чија је висина утврђена на основу процењене (тржишне) вредности непокретности.

У конкретном случају, обвезник је, након сазнања о планираној експропријацији објеката (у власништву) које користи за обављање делатности, започео улагања у нове објекте у циљу омогућавања наставка производње и, с тим у вези, избегавања непоштовања уговорних обавеза према пословним партнерима. С обзиром на велики износ обавезе по основу капиталног добитка, обвезник поставља питање да ли може предметну обавезу умањити за износ улагања у нове објекте.

Имајући у виду наведено, када обвезник, сагласно правоснажном решењу о експропријацији, пренесе право власништва на непокретностима на друго лице, а корисник експропријације по основу извршеног преноса исплати обвезнику накнаду (у складу са одредбама Закона о експропријацији), сматрамо да се у том случају ради о преносу непокретности уз накнаду по основу ког обвезник, у складу са чланом 27. Закона, утврђује капитални добитак,

односно губитак, с тим што улагање у куповину (или изградњу) нових објеката за обављање делатности не представља основ за остваривање права на умањење капиталног добитка (који је утврђен на претходно наведен начин).

2. Услови за остваривање права на признавање трошкова истраживања и развоја у двоструко увећаном износу
(*Мишљење Министарства финансија*, број 3637567 2026 10520 004 000 011 004, од 25. августа 2026. године)

У складу са одредбама члана 22г Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 80/02-др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 91/15-аутентично тумачење, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 118/21 и 94/24 - у даљем тексту: Закон), обавештавамо вас следеће:

Сагласно одредби члана 22г став 1. Закона, као расход у пореском билансу обвезника могу се признати, у двоструко увећаном износу, трошкови који су непосредно повезани са истраживањем и развојем које обвезник обавља у Републици.

У смислу става 1. овог члана, истраживањем се сматра оригинално или планирано истраживање предузето у циљу стицања новог научног или техничког знања и разумевања, а развојем примена резултата истраживања или примена другог научног достигнућа или дизајна производње нових значајно побољшаних материјала, уређаја, производа, процеса, система или услуга пре приступања комерцијалној производњи или коришћењу (члан 22г став 2. Закона).

Према члану 22г став 3. Закона, одредбе овог члана не примењују се на трошкове истраживања настале у циљу

проналажења и развоја нафте, гаса или минералних залиха у екстрактивној индустрији.

Правилником о условима и начину остваривања права на признавање трошкова који су непосредно повезани са истраживањем и развојем у пореском билансу у двоструко увећаном износу („Службени гласник РС”, број 50/19 - у даљем тексту: Правилник), ближе се уређује шта се сматра трошковима који су непосредно повезани са истраживањем и развојем које обвезник обавља у Републици Србији (у даљем тексту: Република), као и услови и начин остваривања права на њихово признавање као расхода у пореском билансу у двоструко увећаном износу, у складу са одредбама члана 22г став 1. Закона.

Сагласно члану 2. став 1. Правилника, трошковима који су непосредно повезани са истраживањем и развојем из члана 1. овог правилника (у даљем тексту: трошкови истраживања и развоја), сматрају се нарочито:

1) трошкови зарада запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја;

2) трошкови материјала који је у непосредној вези са истраживањем и развојем;

3) трошкови набавке нематеријалних средстава, као и права на коришћење нематеријалне имовине (заштићених ауторских права, патената и сл.) непосредно везаних за истраживање и развој;

4) трошкови набавке некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој;

5) трошкови закупа некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој;

6) трошкови набавке стручних мишљења, саветодавних услуга као и преноса посебних знања и вештина (know-how),

прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја, осим услуга које су прибављене од повезаних лица;

7) трошкови настали за потребе правне заштите права интелектуалне својине у Републици и иностранству (ауторско и сродна права и патенти);

8) трошкови позајмљивања који настају по основу новчаних средстава позајмљених искључиво ради финансирања послова истраживања и развоја;

9) трошкови производних услуга прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја.

Сходно одредбама члана 3. ст. 1. и 2. Правилника, трошкови истраживања и развоја који се, као такви, исказују у билансу успеха, признају се као расход у износима утврђеним у билансу успеха који је сачињен у складу са МРС, МСФИ и МСФИ за МСП, односно у складу са прописима о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у финансијским извештајима обвезника који не примењују МРС, МСФИ и МСФИ за МСП (у даљем тексту: прописи о рачуноводству), с тим шро се ови трошкови додатно признају у пореском периоду у ком су настали, и исказују се у пореском билансу који се подноси за тај порески период.

Саглсно ставу 3. истог члана Правилника, трошкови истраживања и развоја који се, у случају набавке некретнине, постројења, опреме и биолошких средстава (у даљем тексту: стална средства), а у складу са прописима о рачуноводству, не исказују као расход, већ се исказују као имовина, признају се као расход у пореском билансу, у пореском периоду у ком су набављени, и то у износу њихове набавне вредности, при чему ово признавање не утиче на признавање амортизације тих средстава, односно њихово обезвређење.

Сагласно са одредбама члана 4. ст. 1. и 2. Правилника, право на признавање трошкова истраживања и развоја у складу са овим

правилником обвезник остварује искључиво по основу пројеката истраживања и развоја који се обављају у Републици (у даљем тексту: пројекат).

Пројекат из става 1. овог члана сматра се обављеним у Републици уколико најмање 90% свих запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја своје активности обавља на територији Републике.

У конкретном случају, а како наводите у садржини поднетог захтева, обвезник који се бави рачунарским програмирањем, спроводи пројекат развоја софтвера, при чему активности везане за спровођење пројекта обављају запослени код обвезника. Међутим, у случају недостатка капацитета (због обимности посла) обвезник ангажује, између осталих, и нерезидентана правна лица која пословне активности везане за предметни пројекат обављају на територији Републике. Након пружене услуге, нерезидентна правна лица исту фактуришу обвезнику који, како наводите, трошкове услуга не исказује као расход, већ их (у пословним књигама) капитализује, тј. приписује у набавну вредност нематеријалне имовине.

Сагласно одредбама Правилника, уколико се трошкови ангажовања трећих лица (као у конкретном случају) могу сматрати трошковима развоја који се, у случају стицања нематеријалне имовине (а сходно прописима о рачуноводству), не исказују као расход, већ се исказују као имовина (у билансу стања обвезника), сматрамо да се (у том случају) такви трошкови признају се као расход у пореском билансу за порески период у ком је нематеријална имовина стечена, и то у износу набавне вредности, односно цене коштања предметне имовине, при чему ово признавање не утиче на признавање амортизације те (нематеријалне) имовине.

3. Моменат настанка обавезе утврђивања капиталног добитка сагласно закону који уређује опорезивање добити правних лица

(Мишљење Министарства финансија, број 2802418 2026 10520 004 000 011 004 од 23. јула 2026. године)

У складу са одредбом члана 27. став 1. тачка 1) Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 91/15-аутентично тумачење, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 118/21 и 94/24 - у даљем тексту: Закон), капитални добитак обвезник остварује продајом, односно другим преносом уз накнаду, непокретности које је користио, односно које користи као основно средство за обављање делатности укључујући и непокретности у изградњи.

Сходно члану 27. ст. 3. и 4. Закона, капитални добитак представља разлику између продајне цене имовине из става 1. овог члана и њене набавне цене, утврђене према одредбама овог закона, а ако је разлика негативна, у питању је капитални губитак.

За сврху одређивања капиталног добитка, у смислу овог закона, продајном ценом се сматра уговорена цена, односно, у случају продаје повезаном лицу из члана 59. овог закона, тржишна цена ако је уговорена цена нижа од тржишне, а код преноса права путем размене за друго право, продајном ценом се сматра тржишна цена права које се добија у накнаду, коригована за евентуално примљену или плаћену разлику у новцу (члан 28. став 3. Закона).

У складу са чланом 29. став 1. Закона, за сврху одређивања капиталног добитка, набавна цена, у смислу овог закона, јесте цена по којој је обвезник стекао имовину, умањена по основу амортизације утврђене у складу са овим законом.

Сагласно одредби члана 29. став 2. Закона, набавна цена у смислу овог члана коригује се на процењену, односно фер вредност, утврђену у складу са МРС, односно МСФИ, односно МСФИ за МСП и усвојеним рачуноводственим политикама, уколико је промена на фер вредност исказивана у целини као приход периода у коме је вршена.

Према члану 30. став 1. Закона, капитални добитак укључује се у опорезиву добит у износу одређеном на начин из чл. 27.-29. овог закона.

У конкретном случају, а како је наведено у садржини поднетог дописа, привредно друштво А пренело је, на основу уговора о пословно-техничкој сарадњи, бестеретно удео од 77% на земљишту привредном друштву Б (у циљу реализације уговора о заједничкој градњи), које финансира целокупну изградњу, с тим што су дозволом обухваћена оба привредна друштва. Привредно друштво А, по основу пренетог удела у земљишту (а након сваке фазе изградње) добија готове (посебне) физичке делове објекта по цени коштања изградње (у одговарајућем проценту). У допуни захтева наведено је да: „право на накнаду привредног друштва А за пренесено земљиште није безусловно, тј. привредно друштво Б може раскинути уговор али пренесени удео се враћа привредном друштву А. Такође, привредно друштво А је сувласник са друштвом Б на свим парцелама тако да друштво Б не може самостално располагати својим уделом. Реализација изградње је планирана на рок од 5 година-у три фазе/што је значајан ризик за привредно друштво А, које као суинвеститор у заједничкој изградњи сноси све ризике ако изградња не буде завршена. Поред тога што има обавезе према трећим лицима, те у случају неиспуњења тих обавеза, изградња би била немогућа, а тиме и ефекти, односно очекивани приходи за привредно друштво А не би били остварени. Привредно друштво А има само облигационо обезбеђење, а такође још нису познати ни параметри за изградњу/изградња ће се реализовати у 3.фазе, а

урбанистички услови су прибављени само за 1.фазу. У уговорима о заједничкој изградњи наведена је „претпостављена" будућа укупна површина објеката, а структура још није утврђена. Дакле, измена структуре објеката је веома вероватна." Имајући у виду наведено, поставља се питање да ли се по основу преноса земљишта, у ситуацији која је описана у предметном допису, обрачунава капитални добитак у складу са законом који уређује опорезивање добити правних лица, односно у ком пореском периоду се такав обрачун врши.

У вези питања да ли је привредно друштво А дужно (односно када је дужно) да у својим пословним књигама, а по основу преноса земљишта, евидентира промене на одговарајућим рачунима (нпр. у оквиру класе 6: Приходи), Сектор за финансијски систем, као надлежан, дао је следећи одговор:

„Законом о рачуноводству („Службени гласник РС", бр. 73/19 и 44/21 – др. закон, у даљем тексту: Закон), уређују се обвезници примене овог закона, разврставање правних лица и предузетника, организација рачуноводства, рачуноводствене исправе и врсте пословних књига, услови и начин вођења пословних књига, Регистар пружалаца рачуноводствених услуга, признавање и вредновање позиција у финансијским извештајима, састављање, достављање и јавно објављивање финансијских извештаја, годишњег извештаја о пословању, извештаја о корпоративном управљању, извештаји о плаћањима ауторитетима власти и нефинансијско извештавање, Регистар финансијских извештаја, Национална комисија за рачуноводство и надзор над спровођењем одредби овог закона.

У предметном захтеву који нам је достављен, између осталог, наведено је следеће:

• „Привредно друштво А пренело је, на основу уговора о пословно-техничкој сарадњи, бестеретно удео од 77% на земљишту привредном друштву Б (у циљу реализације уговора о заједничкој градњи), које финансира целокупну изградњу;

• Привредно друштво А, по основу пренетог удела у земљишту (а након сваке фазе изградње) добија готове (посебне) физичке делове објекта по цени коштања изградње (у одговарајућем проценту), па се, с тим у вези, поставља питање да ли се по основу преноса земљишта, у ситуацији која ја описана у предметном допису, обрачунава капитални добитак у складу са законом којим се уређује опорезивање добити правних лица, односно у ком пореском периоду се такав обрачун врши;

• Имајући у виду наведено, молимо да нам са аспекта прописа о рачуноводству, а узимајући у обзир чињенично стање наведено у предметном допису, одговорите да ли је привредно друштво А дужно (односно када је дужно) да у својим пословним књигама, а на основу преноса земљишта, евидентира промене на одговарајућим рачунима (нпр. у оквиру класе 6: Приходи)?

• Према додатним информацијама које сте нам послали е-маилом 20. јула 2026. године, наведено је и да право на накнаду привредног друштва А за пренесено земљиште није безусловно, тј. привредно друштво Б може раскинути уговор али пренесени удео се враћа привредном друштву А. Такође, привредно друштво А је сувласник са друштвом Б на свим парцелама тако да друштво Б не може самостално располагати својим уделом;

• Реализација изградње је планирана на рок од 5 година-у три фазе/што је значајан ризик за привредно друштво А, које као суинвеститор у заједничкој изградњи сноси све ризике ако

изградња не буде завршена. Поред тога што има обавезе према трећим лицима, те у случају неиспуњења тих обавеза, изградња би била немогућа, а тиме и ефекти, односно очекивани приходи за привредно друштво А не би били остварени;

• Привредно друштво А има само облигационо обезбеђење, а такође још нису познати ни параметри за изградњу/изградња ће се реализовати у 3.фазе, а урбанистички услови су прибављени само за 1.фазу. У уговорима о заједничкој изградњи наведена је „претпостављена" будућа укупна површина објеката, а структура још није утврђена. Дакле, измена структуре објеката је веома вероватна."

Сагласно одредбама Закона, правна лица и предузетници дужни су да признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима врше у складу са рачуноводственим оквиром који примењују, односно Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ, МСФИ за МСП) или Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица (у даљем тексту: Правилник), у зависности од разврставања обвезника.

Према подацима из захтева и додатним информацијама које су нам достављене, привредно друштво А је пренело 77% удела у земљишту на основу уговора о пословно-техничкој сарадњи, при чему је уговорено да по окончању појединих фаза изградње стиче право на одговарајуће посебне делове будућег објекта. Међутим, из достављених информација произлази и да право на накнаду није безусловно, будући да уговор може бити раскинут, у ком случају се пренесени удео у земљишту враћа привредном друштву А, као

и да постоје значајне неизвесности у погледу обима и структуре будуће изградње и права која ће привредно друштво А стећи по том основу.

Имајући у виду наведено, не може се само на основу чињенице да је извршен пренос права својине на уделу у земљишту закључити да је у рачуноводственом смислу окончана трансакција која за последицу има признавање прихода. Сагласно начелу „суштина изнад форме“, књиговодствено евидентирање треба да одражава економску суштину трансакције, а не само њен правни облик. Стога, само закључење уговора и пренос права својине на земљишту не морају аутоматски значити признавање прихода на рачунима класе 6, ако привредно друштво А још није стекло безусловно право на накнаду, односно ако вредност накнаде још није могуће поуздано утврдити.

Уколико, имајући у виду конкретне уговорне одредбе, право привредног друштва А на добијање посебних делова објекта настаје тек по испуњењу уговорених услова, односно по окончању појединих фаза изградње, при чему до тог тренутка постоји могућност раскида уговора и враћања пренетог удела у земљишту, рачуноводствено може бити основано да се ефекти трансакције признају тек када наведени услови буду испуњени и када се вредност накнаде може поуздано измерити, у складу са рачуноводственим оквиром који привредно друштво А примењује.

Сходно томе, на основу чињеница наведених у захтеву и накнадно достављених информација, не може се закључити да само пренос удела у земљишту нужно представља догађај који има за последицу признавање прихода на рачунима класе 6: Приходи. Рачуноводствени третман зависи од оцене економске суштине

уговорног односа, тренутка настанка безусловног права на накнаду, као и испуњености услова за признавање имовине, потраживања или прихода, у складу са примењеним рачуноводственим оквиром.

С тим у вези, указујемо да је привредно друштво А дужно да, са аспекта примене прописа о рачуноводству, изврши признавање прихода у својим пословним књигама, у моменту када, у складу са конкретним уговорним одредбама и рачуноводственим оквиром који примењује, стекне безусловно право на уговорену накнаду и када се вредност те накнаде може поуздано утврдити.

На крају, желимо да укажемо да су, сагласно члану 43. став 2. Закона, законски заступник, орган управљања и надзорни орган правног лица у складу са законом, односно предузетник, као и одговорно лице из члана 15. овог закона, односно одговорно лице из члана 16. став 4. овог закона, делујући у оквиру надлежности које су им законом и интерном регулативом правног лица односно предузетника додељени, колективно одговорни за истинито и поштено приказивање редовног годишњег финансијског извештаја и годишњег извештаја о пословању и консолидованог годишњег финансијског извештаја и консолидованог годишњег извештаја о пословању. С тим у вези, у конкретном случају, привредно друштво А је у обавези да састави финансијске извештаје у складу са одговарајућом рачуноводственом регулативом коју примењује у складу са Законом, док је крајња одговорност ревизора (под условом да је то привредно друштво обвезник ревизије) да потврди, односно изрази мишљење о усклађености тих финансијских извештаја са том регулативом.

Сагласно одредбама Закона, капиталним добитком сматра се приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом

уз накнаду, између осталог и стварних права на непокретностима. С тим у вези, пренос права својине на непокретности (на земљишту) за право својине на другим непокретностима (деловима објекта) представља основ за утврђивање капиталног добитка (или губитка) у пореском билансу обвезника.

С тим у вези, а имајући у виду наведени став (изнет у цитираном мишљењу), по основу кога је обвезник (привредно друштво А) *„дужно да, са аспекта примене прописа о рачуноводству, изврши признавање прихода у својим пословним књигама, у моменту када, у складу са конкретним уговорним одредбама и рачуноводственим оквиром који примењује, стекне безусловно право на уговорену накнаду и када се вредност те накнаде може поуздано утврдити“*, мишљења смо да је у том пореском периоду обвезник (у конкретном случају) дужан да утврди и (у пореском билансу) искаже капитални добитак или губитак, на начин прописан одредбама чл. 27. до 30. Закона.

ЦАРИНЕ

1. Употреба шифре државе „XS“ уместо „RS“ у царинској документацији која прати робу приликом њеног уношења у Републику Србију

(*Мишљење Министарства финансија*, број 003627449 2026 10520 017 000 011 004 од 25. августа 2026. године)

Чланом 139. став 1. Царинског закона („Службени гласник РС“, бр. 95/18, …, 138/22) прописано је да сва роба за коју постоји намера да се стави у царински поступак, осим у поступак слободне зоне, мора да буде обухваћена декларацијом за тај царински поступак.

Чланом 142. Царинског закона прописано је да када се подноси редовна декларација она садржи све податке неопходне за примену одредаба које уређују царински поступак за који се роба декларише и попуњена је у складу са Правилником о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку („Службени гласник РС“, бр. 42/19, …, 54/26).

Чланом 143. став 1. Царинског закона и чланом 224. став 2. Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима („Службени гласник РС“, бр. 39/19, …, 12/26) прописано је да се уз декларацију у писаном облику царинском органу подносе пратеће исправе неопходне за примену одредаба којима се уређује царински поступак за који се роба декларише.

Чланом 12. ст. 1. и 2. Царинског закона прописано је да свако лице које је непосредно или посредно укључено у обављање царинских формалности или у царинске контроле, на захтев царинског органа и у року који одреди царински орган, пружа том органу све неопходне исправе и информације, у одговарајућем

облику и сву неопходну помоћ за окончање тих формалности или контрола.

Подносилац декларације, декларације за привремени смештај, улазне сажете декларације, излазне сажете декларације, декларације за поновни извоз, обавештења о поновном извозу или захтева за издавање одобрења или неке друге одлуке, одговоран је за:

1) тачност и потпуност података датих у декларацији, обавештењу или захтеву;

2) веродостојност, тачност и пуноважност свих исправа који прате декларацију, обавештење или захтев;

3) поштовање, по потреби, свих обавеза које се односе на стављање дате робе у одређени царински поступак или спровођење одобрених активности.

Чланом 162. Царинског закона прописано је да царински орган може, ради провере тачности података садржаних у декларацији која је прихваћена:

1) прегледати декларацију и пратеће исправе;

2) захтевати да декларант поднесе друге исправе;

3) прегледати робу;

4) узимати узорке за анализу или детаљно испитивање робе.

Такође. проучили смо европски пропис који се спомиње у вашем допису: „Commission Implementing Regulation (EU) 2020/1470 of 12 October 2020 on the nomenclature of countries and territories for the European statistics on international trade in goods and on the geographical breakdown for other business statistics“ (Спроведбена уредба Комисије (ЕУ) 2020/1470 од 12. октобра 2020. године о номенклатури земаља и територија за европску статистику међународне трговине робом и о географској подели за осталу пословну статистику), као и прописе који су били на снази пре него што је наведена европска уредба ступила на снагу, и можемо закључити да се шифра „XS“ за Републику Србију, за статистичке потребе ЕУ, користи још од 2005. године.

Ради усклађивања формата и шифара заједничких захтева у погледу података за чување информација и њихову размену између царинских органа, као и између царинских органа и економских оператера, 2021. године у ЕУ измењен је царински пропис: „Спроведбена уредба Комисије (ЕУ) 2015/2447 о утврђивању детаљних правила за спровођење одређених одредаба Уредбе (ЕУ) број 952/2013 Европског парламента и Савета о утврђивању Царинског кодекса Уније“ (Commission Implementing Regulation (EU) 2015/2447 of 24 November 2015 laying down detailed rules for implementing certain provisions of Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council laying down the Union Customs Code) тако што је измењен Анекс Б те уредбе којим су прописани формати и шифре заједничких захтева у погледу података за декларације, обавештења и доказ о царинском статусу робе Уније, и једна од промена била је увођење GEONOM Code базе која обухвата номенклатуру земаља и територија за статистику спољне трговине Заједнице и статистику трговине између држава чланица, коју привредни субјекти из ЕУ морају да примењују приликом попуњавања својих царинских исправа. Шифра за Републику Србију у тој бази је, такође, „XS“.

Имајући у виду да се царински прописи Републике Србије усклађују са царинским прописима ЕУ, све измене царинских прописа ЕУ морамо да пратимо, па смо упознати и са претходно наведеним изменама Спроведбене уредбе Комисије (ЕУ) 2015/2447. При томе, царински прописи Републике Србије се примењују на царинске поступке у Републици Србији, и не могу утицати на попуњавање царинских исправа у другим земљама. Ако царински орган има неке недоумице у вези са исправама које су приложене уз декларацију, има право да, у складу са чланом 162. Царинског закона, од декларанта захтева додатне информације и исправе како би се ситуација разјаснила и правилно спровео жељени царински поступак.

2. Ослобођење од плаћања увозних дажбина за увоз путничког аутомобила за особу са инвалидитетом од 100% , а како се наводи, произведеног у САД
(*Мишљење Министарства финансија*, број 003518781 2026 10520 017 001 000 001 од 04. августа 2026. године)

Чланом 139. став 1. Царинског закона („Службени гласник РС". бр. 95/18, …, 138/22) прописано је да сва роба за коју постоји намера да се стави у царински поступак, осим у поступак слободне зоне, мора да буде обухваћена декларацијом за тај царински поступак.

Чланом 142. Царинског закона прописано је да када се подноси редовна декларација она садржи све податке неопходне за примену одредаба које уређују царински поступак за који се роба декларише и попуњена је у складу са Правилником о облику, садржини. начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку („Службени гласник РС", бр. 42/19, …, 54/26).

Чланом 143. став 1. Царинског закона и чланом 224. став 2. Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима („Службени гласник РС", бр. 39/19, …, 12/26) прописано је да се уз декларацију у писаном облику царинском органу подносе пратеће исправе неопходне за примену одредаба којима се уређује Царински поступак за који се роба декларише.

Чланом 12. ст. 1. и 2. Царинског закона прописано је да свако лице које је непосредно или посредно укључено у обављање царинских формалности или у царинске контроле, на захтев царинског органа и у року који одреди царински орган, пружа том органу све неопходне исправе и информације, у одговарајућем облику и сву неопходну помоћ за окончање тих формалности или контрола.

Подносилац декларације, декларације за привремени смештај, улазне сажете декларације, излазне сажете декларације,

декларације за поновни извоз, обавештења о поновном извозу или захтева за издавање одобрења или неке друге одлуке, одговоран је за:

1) тачност и потпуност података датих у декларацији, обавештењу или захтеву;

2) веродостојност, тачност и пуноважност свих исправа који прате декларацију, обавештење или захтев;

3) поштовање, по потреби, свих обавеза које се односе на стављање дате робе у одређени царински поступак или спровођење одобрених активности.

Стављање робе у слободан промет уз ослобођење од плаћања увозних дажбина за особе са инвалидитетом, применом одредби царинских прописа Републике Србије, може се спровести у складу са чланом 245. тачка 11) Царинског закона, којим је прописано да су ослобођене од плаћања увозних дажбина особе са инвалидитетом, односно организације особа са инвалидитетом - на предмете намењене за образовање, запошљавање или побољшање друштвеног положаја особа са инвалидитетом, путничке аутомобиле и друга моторна возила конструисана првенствено за превоз лица посебно израђена или прилагођена за употребу од стране особа са инвалидитетом, као и на резервне делове, компоненте или додатке који су посебно направљени за те производе.

С тим у вези, чланом 11. тачка 4) Уредбе о царинским повластицама („Службени гласник РС“, бр. 38/19, …, 103/25) прописано је да су организације особа са инвалидитетом, односно особе са инвалидитетом - ослобођени од плаћања увозних дажбина на специфичну опрему, путничке аутомобиле и друга моторна возила конструисана првенствено за превоз лица, уређаје и инструменте и на њихове резервне делове, као и на потрошни материјал, који су посебно израђени и намењени за употребу од стране особа са инвалидитетом

Чланом 12. став 4. Уредбе о царинским повластицама детаљније је прописано да ради коришћења повластице из члана

11. тачка 4) ове уредбе, корисник повластице у декларацију уноси основ ослобођења и царинском органу подноси:

1) изјаву корисника повластице да се специфична опрема, уређаји и инструменти, као и резервни делови и потрошни материјал за коришћење те опреме увозе за потребе корисника повластице;

2) потврду медицинске или друге надлежне установе, односно лекара специјалисте да се опрема увози за личну употребу, односно употребу од стране организације;

3) извод из одговарајућег регистра;

4) писани захтев за ослобођење од плаћања увозних дажбина, који садржи:

(а) трговачки назив и опис робе, техничке карактеристике из којих се види да је та роба посебно израђена и намењена за употребу од стране особа са инвалидитетом,

(б) назив произвођача односно добављача,

(в) земљу порекла робе,

(г) количину робе,

(д) цену или царинску вредност робе.

(ђ) место на којем ће се употребљавати роба.

Увоз робе без плаћања увозних дажбина може се остварити и по другом правном основу, односно применом члана 259. Царинског закона, којим је прописано да се одредбе тог закона не примењују на плаћање увозних дажбина за робу која се увози, као и на спровођење царинског поступка ако је то друкчије уређено међународним уговором. Примењено на конкретни случај, уколико би предметни аутомобил имао порекло из земље са којом је Република Србија закључила споразум о слободној трговини, којим је предвиђено да се на аутомобиле не плаћају увозне дажбине (нпр. са ЕУ), уз прилагање одговарајућих доказа о пореклу робе, исти би могао би да се стави у слободан промет без плаћања увозних дажбина.

Имајући у виду све напред изнето, а полазећи од ваших навода да се у конкретном случају ради о увозу возила произведеног у САД, а за потребе лица са инвалидитетом од 100 %, о чему у прилогу достављате Уверење Центра за социјални рад Града Новог Сада, посебно указујемо на Закључак Владе Републике Србије 05 Број: 401-1953/2017 од 10. марта 2017. године, који је измењен Закључком Владе Републике Србије 05 Број: 43-4546/2020 од 12. јуна 2020. године. У поменутом Закључку, у тачки 1. наведено је да особа са инвалидитетом са телесним оштећењем 100% по једном основу, односно родитељ или старатељ детета са телесним оштећењем 100% по једном основу, о коме родитељ, односно старатељ непосредно брине, који су на основу споразума о слободној трговини, односно по основу члана 11. тачка 4) Уредбе о царинским повластицама ослобођени од плаћања увозних дажбина приликом увоза путничког аутомобила или другог моторног возила конструисаног првенствено за превоз лица (осим оних из тарифног броја 8702 Царинске тарифе), укључујући „караван“ и „комби“ возила, осим теренских, која унесу или приме из иностранства за личну употребу ради запошљавања, образовања или побољшања друштвеног положаја (у даљем тексту: моторно возило), могу поднети захтев за рефундацију плаћеног ПДВ-а Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Уз захтев се подноси одговарајућа документација о идентитету личности, степену телесног оштећења, моторном возилу, ослобођењу од плаћања увозних дажбина и обрачунатом и плаћеном ПДВ-у. У тачки 2. поменутог Закључка наведено је да се рефундација плаћеног ПДВ-а остварује до износа обрачунатог на вредност моторног возила у динарској противвредности до 10.000 евра.

Сходно напред наведеном, како би се у царинском поступку остварило ослобођење од плаћања увозних дажбина на аутомобил који се увози за особу са инвалидитетом, потребно је царинском органу, уз царинску декларацију за стављање у слободан промет, попуњену у складу са Правилником о облику, садржини, начину

подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку, поднети одговарајуће исправе којима се доказује да су испуњени услови прописани чл. 11. тачка 4) и 12) став 4. Уредбе о царинским повластицама, а у вези са чланом 245. тачка 11) Царинског закона, или услови прописани чланом 259. Царинског закона.

У сваком појединачном случају, а на основу поднетих исправа, одлуку доноси царинарница којој је поднет захтев за ослобођење од плаћања увозних дажбина, самостално, будући да је чланом 32. став 1. Закона о државној управи („Службени гласник РС“ бр. 79/05,... 47/2018 - др. закон) прописано да послове из свога делокруга орган у саставу министарства врши самостално, као и да се инструкцијом органа државне управе не може одређивати начин поступања и решавања у управној ствари (члан 48. став 2. Закона о државној управи).

3. Тумачење (1) одредаба ПЕМ Конвенције у вези са издавањем и овером уверења о кретању робе EUR. 1 од стране царинарнице под чијим надзором се роба са преференцијалном пореклом налази, која би се, како се наводи, отпремала у поступку транзита и (2) статуса посредног царинског заступника наведеног у рубрици 2 извозне декларације по основу посредног заступања из члана 13. Царинског закона и уговора о отпремању из члана 827. Закона о облигационим односима

(*Мишљење Министарства финансија*, број 002758991 2026 10520 017 000 011 004 од 09. јула 2026. године)

(1) Регионална Конвенција о пан-евро-медитеранским преференцијалним правилима о пореклу робе („Службени гласник РС – МУ“, број 7/13), на чије се одредбе позивате у вашем допису, је измењена Одлуком бр. 1/2023 Заједничког комитета од 7. децембра

2023. године о изменама и допунама Регионалне конвенције о пан-евромедитеранским преференцијалним правилима о пореклу („Службени гласник РС Међународни уговори“, број 8/24, у даљем тексту: Ревидирана ПЕМ Конвенција). Ревидирана ПЕМ Конвенција је у односу на Републику Србију и остале ПЕМ Стране уговорнице које су окончале националне процедуре за примену, ступила на снагу 1. јануара 2025. године.

С тим у вези, а у односу на ваш конкретни случај, на робу у власништву страног лица, која је претходно стављена у поступак царинског складиштења у Републици Србији и која би се, како наводите, у поступку транзита отпремала у неку другу ПЕМ Страну уговорницу, у погледу захтева за издавање уверења о кретању робе EUR. 1 указујемо на следеће одредбе Прилога I Ревидиране ПЕМ Конвенције:

Чланом 7. став 7. (Кумулација порекла) прописано је да производи са пореклом из једне од Страна уговорница, који нису прошли никакву обраду или прераду у Страни уговорници извозници, задржавају своје порекло ако се извозе у неку од осталих страна уговорница.

Чланом 14. (Неизмењеност) прописано је да се повлашћени третман предвиђен одређеним споразумом примењује само на производе који задовољавају захтеве из ове Конвенције и који су декларисани за увоз у Страну уговорницу под условом да су ти производи исти као они који су извезени из Стране уговорнице извознице. Они не смеју бити измењени, на било који начин преобликовани или подвргнути поступцима осим оних потребних за њихово очување у добром стању или поступцима којима се додавањем или стављањем ознака, етикета, пломби или било које друге документације обезбеђује усклађеност са посебним домаћим захтевима Стране уговорнице увознице, који се спроводе под царинским надзором у трећој земљи (земљама) транзита или дељења пошиљке пре декларисања за домаћу употребу. Складиштење производа или пошиљки може се вршити под условом да они остану

под царинским надзором у трећој земљи (земљама) транзита. Без обзира на Наслов V Прилога (Доказ о пореклу), дељење пошиљки се може вршити, под условом да оне остану под царинским надзором у трећој земљи (земљама) у којој се пошиљка дели.

Чланом 20. став 7. (Поступак за издавање уверења о кретању робе EUR. 1) прописано је да уверење о кретању робе EUR. 1 издају царински органи Стране уговорнице извознице на писмени захтев извозника или његовог овлашћеног представника, а на одговорност извозника, и стављају га на располагање извознику чим се обави или обезбеди стварни извоз.

Имајући у виду све напред наведено, а посебно цитирани члан 20. став 7. Прилога I Ревидиране ПЕМ Конвенције, и поред чињенице да се, сходно члану 14. Прилога I Ревидиране ПЕМ Конвенције, Република Србија, у конкретном случају, сматра земљом транзита, односно „трећом земљом“ у односу на земљу извоза и земљу увоза, да се закључити да уколико је поднет захтев царинском органу у Републици Србији за издавање уверења о кретању робе EUR. 1 за робу која је у власништву страног лица и која је стављена претходно у поступак царинског складиштења робе у Републици Србији, надлежном царинском органу се подноси декларација за поновни извоз како је прописано чланом 233. став 1. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 95/18, 9/19, 144/20, 118/21 и 138/22), а у вези са чланом 20. став 7. Прилога Ревидиране ПЕМ Конвенције.

Имајући у виду да у свом допису наводите да би се роба отпремала у поступку транзита, у коме би се како наводите захтевало издавање уверења о кретању робе EUR. 1 у складу са чланом 7. став 7. Прилога I Ревидиране ПЕМ Конвенције, подсећамо да је чланом 195. став 1. Царинског закона прописано да се страна роба у поступку спољног транзита може кретати од једне до друге тачке унутар царинског подручја Републике Србије, па се стога транзитна декларација не може сматрати доказом да је обављен или обезбеђен

стварни извоз у смислу члана 20. став 7. Прилога I Ревидиране ПЕМ Конвенције.

(2) У погледу питања из вашег дописа које се тиче попуњавања рубрике 2 (Пошиљалац/Извозник) извозне царинске декларације и, с тим у вези, питања статуса посредног царинског заступника, најпре указали бисмо на члан 13. Царинског закона, којим је прописано да свако лице може да именује царинског заступника, а заступање може да буде или непосредно, у ком случају царински заступник поступа у име и за рачун другог лица, или посредно, у ком случају царински заступник поступа у своје име, а за рачун другог лица. Подаци о заступнику уносе се у рубрику 14 царинске декларације.

Такође, указали бисмо и на дефиницију извозника. Наиме, у члану 2. став 1. тачка 20) Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима („Сл. гласник РС“, бр. 39/19, 8/20, 132/21, 144/22, 1 17/23, 97/24 и 12/26) прописано је да је „извозник“:

(1) физичко лице које превози робу која се износи из царинског подручја Републике Србије, ако се та роба налази у личном пртљагу тог физичког лица;

(2) у осталим случајевима:

- лице пословно настањено у царинском подручју Републике Србије које има овлашћење за одлучивање о изношењу робе из царинског подручја Републике Србије,

- лице пословно настањено у царинском подручју Републике Србије које је страна у уговору на основу којег се роба износи из царинског подручја Републике Србије, ако се не примењује алинеја прва ове подтачке.

Затим, у погледу начина попуњавања извозне царинске декларације, у Прилогу 5, део III. Начин попуњавања рубрика ЛЦИ за извоз, поновни извоз, привремени извоз робе и пасивно оплемењивање Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку („Службени гласник РС“, бр. 42/19... и 54/26), прописано је да се Рубрика 2 (Пошиљалац/Извозник) попуњава тако што се уписују:

- у први ред (горњи десни угао) - ПИБ пошиљаоца, односно извозника робе. Ако лице нема ПИБ уписује се одговарајућа шифра из Кодекса шифара.

- у други ред - назив пошиљаоца, односно извозника робе;

- у трећи ред - седиште, односно пребивалиште, односно боравиште и адреса пошиљаоца, односно извозника робе.

Даље је прописано да је извозник лице из члана 2. став 1. тачка 20) Уредбе, укључујући и лице пословно настањено у царинском подручју Републике Србије, које је власник робе наведен у рубрици 44, овластио за изношење робе из царинског подручја Републике Србије. Изузетно, извозник је и лице пословно настањено на царинском подручју Републике Србије које је носилац одговарајуће исправе за робу коју је издао надлежни орган у складу са прописима, коју је неопходно приложити приликом подношења декларације.

У вези са претходно наведеним, још бисмо указали да је Правилником о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку, у Прилогу 5, део III. Начин попуњавања рубрика ЈЦИ за извоз, поновни извоз, привремени извоз робе и пасивно оплемењивање прописано да се у рубрику 44 (Додатне информације/Поднете исправе/Потврде и одобрења) уписују подаци о врсти и броју приложених исправа, подаци о траженим дозволама, рок привременог извоза робе, односно пасивног оплемењивања и подаци који се захтевају другим прописима. Даље је прописано да се уписују, по потреби, подаци о одобрењу и сертификату, као и подаци о власнику робе који није пословно настањен у царинском подручју Републике Србије, а који је страна у уговору са лицем наведеним у рубрици 2, на основу којег је то лице ангажовано за изношење робе из царинског подручја Републике Србије. Ако се у рубрику 2 уносе подаци о носиоцу одговарајуће исправе за робу која се извози, који није власник робе

у тренутку извоза, у том случају у рубрику 44 уносе се подаци о лицу које је власник робе у тренутку извоза, тј. уписује се шифра: „КО1“ - назив власника/ власник.

Према томе, имајући у виду претходно цитиране одредбе царинских прописа, произлази да је царинским прописима Републике Србије прописано да извозник мора бити пословно настањен на царинском подручју Републике Србије (осим у случају ако се ради о физичком лицу као извознику, које износи робу која се налази у личном пртљагу тог физичког лица), тј. мора бити домаће лице, при чему извозник не мора бити и власник робе која се извози. Примењено на ваше питање, то би значило да се у рубрици 2 царинске декларације за извоз или поновни извоз може навести посредни царински заступник, при чему то не значи да је то лице истовремено и власник робе која се извози, већ је, на основу уговора о отпремању, овлашћен од стране власника робе, који није пословно настањен на царинском подручју Републике Србије, за изношење робе из царинског подручја Републике Србије.

4. Примена царинских прописа у погледу поступка активног оплемењивања

(*Мишљење Министарства финансија*, број 3010167 2026 10520 017 001 011 004 од 08. јула 2026. године)

Чланом 220. Царинског закона („Службени гласник РС”, бр. 95/18, 91/19 - др. закон, 144/20, 118/21 и 138/22) прописано је да у поступку активног оплемењивања страна роба може се употребити на царинском подручју Републике Србије у једној или више радњи прераде, а да та роба не подлеже:

1) плаћању увозних дажбина;

2) другим дажбинама које се плаћају при увозу, у складу са посебним прописима;

3) мерама трговинске политике, ако се њима не забрањује улазак робе на царинско подручје Републике Србије или излазак из тог подручја.

Поступак активног оплемењивања може се применити у случајевима различитим од поправке и уништења само ако се, не доводећи у питање употребу додатне производне опреме, роба која је стављена у поступак може препознати у добијеним производима.

Чланом 4. став. 1. тачка 37) Царинског закона прописано је да су „радње прераде“:

(1) обрада робе, укључујући њену монтажу или склапање или њену уградњу у другу робу,

(2) прерада робе,

(3) уништавање робе,

(4) поправка робе, укључујући обнављање и њено оспособљавање за употребу,

(5) употреба робе која не треба да се нађе у добијеним производима, али која омогућава или олакшава производњу тих производа, и ако је у потпуности или делимично употребљена у процесу производње (помоћна средства у производњи).

Чланом 4. став. 1. тачка 38) Царинског закона прописано је да је „норматив“ - количина или проценат добијених производа који се добија радњама прераде одређених количина робе стављене у поступак оплемењивања. С тим у вези, чланом 219. Царинског закона прописано је да осим у случајевима у којима је норматив прецизиран прописима Републике Србије који уређују посебне области, царински орган утврђује норматив или просечан норматив ради прераде или, по потреби, метод одређивања таквог норматива. Норматив или просечан норматив одређују се на основу стварних околности у којима се радња прераде спроводи или треба да се спроведе.

Одредбом члана 184. став 1. Царинског закона прописано је да се одобрење царинског органа захтева, између осталог, и за поступак активног оплемењивања. Одобрење за активно

оплемењивање издаје се само лицима која испуњавају услове прописане чланом 184. став 5. Царинског закона и даје само ако царински орган, у складу са чланом 184. став 6. Царинског закона, може да врши царински надзор над одобреним поступком, као и ако суштински интереси домаћих произвођача не би били угрожени одобрењем за поступак оплемењивања (економски услови). Рок важења одобрења издатог у складу са чланом 184. став 1. тачка 1) Царинског закона, не може бити дужи од пет година од дана почетка важења одобрења.

Чланом 186. ст. 1. и 2. Царинског закона прописано је да носилац одобрења, носилац поступка и сва лица која обављају делатност која укључује смештај, обраду или прераду робе или продају или куповину робе у слободним зонама, воде одговарајуће евиденције на начин који је одобрио царински орган, осим за поступак транзита или ако је другачије предвиђено овим законом и прописима донетим на основу овог закона. Евиденција садржи податке који омогућавају царинском органу да надзире царински поступак у који је роба стављена, нарочито у погледу идентификације робе стављене у тај поступак, њеног царинског статуса и њеног кретања. С тим у вези, чланом 291. Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима („Службени гласник РС“, бр. 39/19, 8/20, 132/21, 144/22, 117/23, 97/24 и 2/26) прописани су подаци које евиденција из члана 186. ст. 1. и 2. Царинског закона треба да садржи.

Чланом 221. Царинског закона прописано је да царински орган одређује рок у којем поступак активног оплемењивања треба да се оконча, у складу са чланом 187. наведеног закона, а тај рок тече од дана када је страна роба стављена у поступак, а одређује се узимајући у обзир време потребно за обављање радње прераде и окончање поступка.

У вашем допису наводите, да се ваша компанија бави услужном делатношћу - изградњом бродова и пловних објеката, те да је поред досадашње изградње брода, у оквиру вашег пословања

уговорено и комплетно опремање брода у бродоградилишту, па се указала потреба да одобрењем за активно оплемењивање буде обухваћена и разна роба намењена за опремање заједничких и услужних просторија брода (нпр. кафе апарати, фритезе, плехови за печење, колица за загревање хране, душеци, кревети, клавир, завесе итд.), као и спасилачка опрема (нпр. чамци за спасавање, апарат за дисање на компримовани ваздух, преносиве лед батерије, помоћни чамци, ванбродски мотори за помоћне чамце, прслуци за спасавање итд.) и, с тим у вези, постављате питање да ли се наведена и слична роба може ставити у поступак активног оплемењивања.

Имајући у виду све напред наведено, указујемо да се роба која је намењена уградњи, односно опремању брода, а која се користи у оквиру радњи прераде ради добијања готовог производа, може ставити у поступак активног оплемењивања, уколико су испуњени услови прописани царинским прописима и ако царински орган може да врши царински надзор над том робом, нарочито у погледу њене идентификације током трајања поступка, као и у погледу испуњености одобреног норматива.

На крају, указујемо да је чланом 32. став 1. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 (др. закон) и 47/18) прописано да послове из свога делокруга орган у саставу врши самостално. Према томе, Управа царина (са својим организационим јединицама), као орган у саставу Министарства финансија, самостална је у обављању послова из делокруга своје надлежности, па ће, с тим у вези, и поступати у конкретном случају.

5. Декларисање царинске вредности робе приликом увозног царињења експресних пошиљки, тј. могућност да се приликом увозног царињења експресних пошиљки из тзв. групе II (и то пошиљки мале вредности, некомерцијалне природе, чија вредност не прелази 50 евра, у динарској противвредности) и тзв. групе III (пошиљке за које може

настати царински дуг, а које не подлежу мерама трговинске политике), надлежном царинском органу поднесу најавни и консолидовани манифест који ће одвојено приказати вредносг робе, износ царине и износ ПДВ-а, те да се царинска вредност робе приликом царињења исте утврђује само на основу пријављене вредности робе
(*Мишљење Министарства финансија*, број 001543451 2026 10520 017 000 011 004 од 06. јула 2026. године)

Чланом 52. став 1. Царинског закона („Службени гласник РС". бр. 95/18, …, 138/22) прописано је да царинску вредност робе представља трансакцијска вредност, односно стварно плаћена цена или цена која треба да се плати за робу када се она продаје за извоз у Републику Србију, прилагођена, по потреби. Ставом 2. истог члана прописано је да се под стварно плаћеном ценом или ценом која треба да се плати подразумевају сва плаћања која је извршио или треба да изврши купац продавцу или купац трећој страни у корист продавца за увезену робу и обухвата сва плаћања која су извршена или која треба да се изврше као услов продаје увезене робе.

Чланом 54. тачка 6) Царинског закона прописано је да се приликом утврђивања царинске вредности у складу са чланом 52. овог закона, у исту не урачунавају увозне дажбине или друге накнаде које се плаћају у Републици Србији због увоза или продаје робе. Напомињемо да је члан 54. Царинског закона РС у потпуности усаглашен са чланом 72. Царинског законика ЕУ (Union Customs Code), а у складу је и са одредбама Споразума о царинској вредности Светске трговинске организације. С тим у вези, још бисмо указали да Објашњење ЕУ о царинској вредности (Compendium of customs valuation), у вези са цитираном одредбом, упућује на Саветодавно мишљење Техничког комитета за царинску вредност Светске царинске организације, где је наведено да дажбине и порези земље увоза не чине део царинске вредности, с обзиром да се по својој природи разликују од цене која је стварно плаћена или се плаћа.

Даље је наведено да чињенице на којима се заснива ово саветодавно мишљење наводе да дажбине/порези нису приказани одвојено на фактури, али, да се очигледно, мора претпоставити, у контексту саветодавног мишљења, да постоји јасна назнака на фактури или на неком другом пратећем документу да стварно плаћена или цена која се плаћа укључује ове трошкове. Полазећи од чињенице да вредност елемената који се не урачунавају у царинску вредност треба да буде јасно препознатљива и одвојена од цене робе, у поменутом саветодавном мишљењу се наводи да је потребно да износ који се не урачунава у царинску вредност треба да буде наведен у одговарајућем царинском документу.

Овде бисмо указали и на члан 247. тачка 4) Царинског закона, којим је прописано да се увозне дажбине не плаћају на пошиљке мале вредности, некомерцијалне природе. Чланом 26. Уредбе о царинским повластицама („Службени гласник РС», бр. 38/19, 86/19 и 103/25) прописано је да се пошиљком мале вредности, некомерцијалне природе, у смислу члана 247. тачка 4) Царинског закона, сматрају:

пошиљке чија стварна вредност не прелази 50 евра, у динарској противвредности, осим пошиљака које се састоје од алкохола и алкохолних пића, парфема и тоалетне воде, дувана и дуванских производа;

писма, разгледнице, Брајева писма (секограм), друга приватна кореспонденција, јавне исправе, трговачка кореспонденција, пословне књиге, робна, правна и финансијска документација и друге штампане ствари, које не подлежу увозним дажбинама.

У вези са претходно изнетим, указали бисмо да је чланом 2. тачка 49) Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима („Службени гласник РС, бр. 39/19 ,....,12/26) прописано да је „стварна вредност”:

за робу комерцијалне природе - цена саме робе ако се роба продаје ради извоза у царинско подручје Републике Србије, не урачунавајући трошкове превоза и осигурања, осим ако су ти

трошкови укључени у цену и нису засебно наведени на фактури, као ни све друге порезе и накнаде које царински орган може утврдити из било којих релевантних докумената;

за робу некомерцијалне природе - цена која би била плаћена за робу кад би се роба продавала ради извоза у царинско подручје Републике Србије.

Чланом 423. поменуте уредбе прописано је да консолидовани (збирни) манифест и најавни манифест, којима се пошиљке декларишу по посебном поступку у складу са чл. 420. и 421. Уредбе, садрже податке предвиђене прописом којим се уређује облик, садржина и начин подношења и попуњавања декларација и других образаца који се употребљавају у царинском поступку.

У том смислу, Прилогом 16. Правилника о облику, садржини. начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку („Службени гласник РС“, бр. 42/19, … 54/26), у делу који се односи на експресне пошиљке, прописано је који се подаци уносе у најавни и консолидовани манифест.

Имајући у виду све напред наведено, у царинску вредност робе на коју се обрачунавају прописане дажбине за ту робу у царинском поступку стављања исте у слободан промет, у складу са чланом 54. тачка 6) Царинског закона, а у вези са 52. тог закона, не урачунавају се дажбине из члана 54. тачка 6) Царинског закона, без обзира да ли су те дажбине приказане одвојено или не на фактури или на неком другом пратећем документу који је приложен уз декларацију за стављање у слободан промет робе, под условом да постоји јасна назнака на фактури или на неком другом пратећем документу да исказана цена укључује и ове трошкове, а што је у складу и са горе цитираним Саветодавним мишљењем Техничког комитета за царинску вредност Светске царинске организације. Примењено на експресне пошиљке, на које се односи предметни упит, а за које се подноси консолидовани (збирни) манифест из члана 421. Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима који представља поједностављену декларацију, то би значило да се

у царинску вредност пошиљака из тзв. II и III групе, у складу са чланом 54. тачка 6) Царинског закона, а у вези са 52. тог закона, не урачунавају дажбине из члана 54. тачка 6) Царинског закона, без обзира на чињеницу што су те дажбине укључене у цену робе плаћену ино продавцу, под условом да у документу који прати манифест постоји јасна назнака да исказана цена укључује и ове трошкове.

ФИНАНСИЈСКИ СИСТЕМ

РАЧУНОВОДСТВО

1. Рачуноводствени третман евентуалних будућих инвестиционих улагања јавног комуналног предузећа чији је оснивач град Крушевац на јавној својини друге општине - Брус и Блаце

(*Мишљење Министарства финансија*, број 003286277 2026 10520 016 000 011 004 од 16. јула 2026. године)

Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр, 73/19 и 44/21 - др. закон, у даљем тексту: Закон) уређују се обвезници примене овог закона, разврставање правних лица и предузетника, организација рачуноводства, рачуноводствене исправе и врсте пословних књига, услови и начин вођења пословних књига, Регистар пружалаца рачуноводствених услуга, признавање и вредновање позиција у финансијским извештајима, састављање, достављање и јавно објављивање финансијских извештаја, годишњег извештаја о пословању, извештаја о корпоративном управљању, извештаји о плаћањима ауторитетима власти и нефинансијско извештавање, Регистар финансијских извештаја, Национална комисија за рачуноводство и надзор над спровођењем одредби овог закона.

У предметном захтеву који нам је достављен, наведено је следеће:

• Дана 3. марта 2021. године закључен је трипартитни Међуопштински Споразум о сарадњи и начину управљања и одржавања постројења за пречишћавање отпадних вода којим су регулисана међусобна права и обавезе у вези са реализацијом међуопштинске сарадње у погледу изградње и каснијег управљања и одржавања локалних постројења за пречишћавање отпадних вода.

• Сада је потребно закључити појединачне уговоре, којим ће уговорне стране регулисати своја међусобна права и обавезе у вези са радњама и поступцима неопходних за преузимање, управљање и одржавање ових постројења, која су у власништву наведених општина.

• У вези правног статуса постоје две опције:

- да пружалац услуге не буде корисник непокретности већ преузима само обављање дела комуналне делатности, а да корисници буду локална комунална предузећа, или

- да се на пружаоца услуге одлукама општина пренесе право коришћења ППОВ на пружаоца услуге.

• С обзиром на горе наведено, Предузеће се обраћа ради добијања стручног мишљења у вези са рачуноводственим третманом евентуалних инвестиционих улагања на имовини која није у власништву Предузећа, већ представља јавну својину и води се ванбилансно као имовина преузета уговором на управљање и коришћење.

• Наиме, постројења за пречишћавање отпадних вода и припадајућа инфраструктура налазе се у власништву општина, док је за Предузеће једна од опција да као будући корисник имовине (не само фактички корисник већ у смислу јавне својине, уписан у катастру непокретности) води ове непокретности у ванбилансној евиденцији, без признавања исте у билансној активи.

• У вези са наведеним појавила се дилема у погледу рачуноводственог третмана евентуалних инвестиционих улагања које би Предузеће финансирало на предметној имовини (реконструкција, доградња, замена значајних делова опреме и сл.) као корисник постројења.

Конкретно, молимо за мишљење:

1. Да ли Предузеће може билансно признати инвестиционо улагање на имовини која се не води у његовој билансној активи, већ искључиво ванбилансно као имовина примљена на управљање и коришћење (од стране друге општине, а не свог оснивача)?

2. Који је правни и рачуноводствени основ за признавање таквог улагања као средства Предузећа?

3. Да ли се такво улагање може евидентирати као улагање на туђим основним средствима и исказивати на контима групе 02?

4. На који начин се утврђује корисни век трајања и обрачунава амортизација таквог улагања?

5. Како се поступа са неамортизованом вредношћу улагања у случају престанка права управљања или враћања имовине власнику?

6. Молимо да, уколико је могуће, дате пример књижења за случај инвестиционог улагања у износу од 10.000.000 динара на опреми или објектима који се воде ванбилансно као имовина у власништву других општина.

Полазећи од навода из захтева да се постројења за пречишћавање отпадних вода налазе у јавној својини других општина, да нису призната у билансној активи Предузећа, већ се воде у ванбилансној евиденцији као имовина преузета на управљање и коришћење, као и да би Предузеће, у својству корисника предметне имовине, вршило инвестициона улагања на тој имовини, са аспекта примене прописа којима се уређује рачуноводство указујемо на следеће:

Одредбама Закона прописано је да правна лица признају, вреднују, презентују и обелодањују позиције у финансијским извештајима у складу са рачуноводственим оквиром и рачуноводственим политикама које примењују.

Према параграфу 7. МРС 16: Некретнине, постројења и опрема, прописано је да се набавна вредност/цена коштања неке некретнине, постројења и опреме признаје као средство ако, и само ако:

(а) је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са тим средством приливати у ентитет; и

(б) се набавна вредност/цена коштања тог средства може поуздано одмерити.

Одредбама члана 6. став 10. Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“, број 89/20, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се на рачуну 028 - Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми, исказују улагања која се врше на туђим средствима ради обављања делатности.

Додатно указујемо да се на рачунима групе 88 (Ванбилансна актива), односно 89 (Ванбилансна пасива), између осталог, исказују преузети производи и роба за заједничко пословање, комисиона роба, роба у консигнацији, материјал и роба примљени на обраду и дораду, средства узета у закуп по основу уговора о пословном лизингу, дата јемства, гаранције и друга права и остала средства која нису у власништву правног лица и предузетника, односно обавезе по основу средстава исказаних у оквиру рачуна 88.

Имајући у виду наведено, а полазећи од чињеничног стања изнетог у захтеву, према којем се предметна постројења воде у ванбилансној евиденцији Предузећа, указујемо да наведена околност сама по себи не искључује могућност да се инвестициона улагања која испуњавају услове за признавање у складу са примењивим рачуноводственим оквиром признају као посебно средство у пословним књигама тог правног лица.

С тим у вези, улагања која по својој природи представљају реконструкцију, доградњу, замену значајних делова опреме или друга улагања којима се повећавају будуће економске користи, односно услужни потенцијал средства, могу се евидентирати на рачуну 028 - Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми. Насупрот томе, издаци који се односе на текуће одржавање не представљају инвестициона улагања, већ се признају као расход периода у којем су настали.

Тако признато улагање подлеже обрачуну амортизације током процењеног корисног века употребе. Приликом утврђивања корисног века потребно је уважити природу и очекивани период коришћења извршеног улагања, као и евентуална ограничења која произлазе из уговора којим је регулисано право управљања, односно коришћења предметне имовине.

У случају престанка права управљања, односно коришћења предметне имовине, извршено инвестиционо улагање искључује се из пословних књига. Уколико обвезник нема право на накнаду или друго обештећење по основу преостале књиговодствене вредности улагања, неамортизовани део тог улагања признаје се као расход периода. Уколико је уговором предвиђено право на накнаду, рачуноводствени третман такве трансакције зависи од конкретних уговорних одредаба и примењивог рачуноводственог оквира.

У вези са постављеним питањима, указујемо на следеће:

1. Полазећи од чињеничног стања наведеног у захтеву, уколико су испуњени услови за признавање средства у складу са примењивим рачуноводственим оквиром, инвестициона улагања извршена на имовини која се код Предузећа води ванбилансно могу се признати као посебно средство у пословним књигама тог правног лица;

2. Основ за признавање таквог улагања произлази из одредаба рачуноводствених прописа којима је уређено признавање дуготрајне имовине (МРС 16), као и из Правилника, којим је прописан рачун 028 - Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми;

3. Уколико извршени издаци по својој природи представљају инвестициона улагања, а не трошкове текућег одржавања, и ако су испуњени услови за њихово признавање, исти се могу евидентирати на рачуну 028 - Улагања на туђим некретнинама. постројењима и опреми. Додатно напомињемо да би се текуће улагање на поменутим објектима евидентирало преко расхода периода, односно преко рачуна 532 Трошкови услуга одржавања, а да би све релевантне

информације у вези са поменутим издацима требало обелоданити у Напоменама уз финансијске извештаје;

4. Корисни век таквог улагања утврђује се у складу са примењивим рачуноводственим оквиром, узимајући у обзир очекивани период током којег ће правно лице остваривати користи од извршеног улагања, као и евентуална ограничења која произлазе из уговора;

5. По престанку права управљања, односно коришћења предметне имовине, инвестиционо улагање искључује се из пословних књига. Рачуноводствени третман преостале неамортизоване вредности зависи од тога да ли правно лице има право на накнаду, односно друго обештећење по том основу;

6. Нисмо у могућности да дамо пример књижења за конкретан пословни догађај. Наиме, избор одговарајућих аналитичких рачуна, као и евидентирање пословних промена у оквиру прописаног Контног оквира, врши обвезник примене Закона у складу са својим рачуноводственим политикама и документацијом која прати конкретну пословну промену.

На крају, желимо да укажемо да су, сагласно члану 43. став 2. Закона, законски заступник, орган управљања и надзорни орган правног лица у складу са законом, односно предузетник, као и одговорно лице из члана 15. овог закона, односно одговорно лице из члана 16. став 4. овог закона, делујући у оквиру надлежности које су им законом и интерном регулативом правног лица односно предузетника додељени, колективно одговорни за истинито и поштено приказивање редовног годишњег финансијског извештаја и годишњег извештаја о пословању и консолидованог годишњег финансијског извештаја и консолидованог годишњег извештаја о пословању. С тим у вези, у конкретном случају, Предузеће је у обавези да састави финансијске извештаје у складу са одговарајућом рачуноводственом регулативом, док је крајња одговорност

ревизора да потврди, односно изрази мишљење о усклађености тих финансијских извештаја са поменутом регулативом.

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима које сте изнели у захтеву. Напомињемо да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Службени гласник РС“, број 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

2. Начин евидентирања непокретности у пословним књигама јавног предузећа

(*Мишљење Министарства финансија*, број 002087299 2026 10520 016 000 011 003 од 16. јула 2026. године)

Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр, 73/19 и 44/21 - др. закон, у даљем тексту: Закон), уређују се обвезници примене овог закона, разврставање правних лица и предузетника, организација рачуноводства, рачуноводствене исправе и врсте пословних књига, услови и начин вођења пословних књига, Регистар пружалаца рачуноводствених услуга, признавање и вредновање позиција у финансијским извештајима, састављање, достављање и јавно објављивање финансијских извештаја, годишњег извештаја о пословању, извештаја о корпоративном управљању, извештаји о плаћањима ауторитетима власти и нефинансијско извештавање, Регистар финансијских извештаја, Национална комисија за рачуноводство и надзор над спровођењем одредби овог закона.

У захтеву који је достављен Министарству финансија, између осталог, наведено је да је наложено од стране Државне ревизорске институције искњижавање непокретности из билансне евиденције на основу одлука надлежних органа привредног друштва и записника о достављању података о непокретностима, без пратеће

инвестиционе, техничке и пројектне документације. Даље се наводи да је накнадно утврђено постојање дела наведене документације која, према наводима из захтева, није потпуна нити је у потпуности усаглашена са подацима садржаним у јавним евиденцијама.

Разматрајући наводе из захтева, Министарство финансија указује да, у складу са законом утврђеним делокругом својих надлежности, није овлашћено да тумачи одредбе Закона о јавној својини, нити да даје мишљења у вези са питањима која се односе на стицање, постојање или престанак права својине, као ни да оцењује законитост поступања органа јавне власти у поступцима који се воде по том закону. Такође, Министарство финансија није надлежно за тумачење одредаба Закона о јавним предузећима.

Имајући у виду наведено, с обзиром на то да се питања постављена у захтеву односе на материју која је ван оквира законом прописаних надлежности Министарства финансија, нисмо у могућности да заузмемо став, односно да дамо мишљење поводом поднетог захтева.

Поред тога, Министарство финансија није овлашћено да коментарише, преиспитује или тумачи налазе, препоруке и поступање Државне ревизорске институције, нити ставове и налазе екстерних ревизора.

Одговор у вези са применом прописа дат је према подацима које сте изнели у захтеву. Напомињемо да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Службени гласник РС“, број 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18 - др. закон), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

ТРЖИШТЕ КАПИТАЛА

1. Тумачење члана 78. став 1. тачка 2) и члана 77. став 2. Закона о тржишту капитала („Сл. гласник РС“, број 129/21 и 109/25)

(*Мишљење Министарства финансија*, број 003248481 2026 10520 016 000 011 004 од 08. јула 2026. године)

Члан 78. Закона о тржишту капитала („Сл. гласник РС“, број 129/21 и 109/25, у даљем тексту: Закон), који уређује изузетке од обавезе објављивања годишњих, полугодишњих и кварталних извештаја, у ставу 1. тачка 2) прописује да се одредбе чл. 71-75. овог закона не примењују на издаваоце који издају искључиво дужничке хартије од вредности којима се тргује на регулисаном тржишту и чија појединачна номинална вредност износи најмање 100.000 евра у динарској противвредности по званичном средњем курсу динара према евру који утврђује Народна банка Србије.

Члан 71. Закона прописује обавезу издаваоца да састави годишњи извештај, да га објави и достави Комисији за хартије од вредности (у даљем тексту: Комисија), регулисаном тржишту и МТП-у и уређује шта годишњи извештај садржи.

Чланови 72. и 73. Закона уређују меродавно право за консолидоване финансијске извештаје и усвајање годишњег извештаја.

Члан 74. Закона прописује обавезу издавалаца власничких или дужничких хартија од вредности да састави полугодишњи извештај према правилима која важе за годишњи извештај, објави га, достави Комисији и регулисаном тржишту на ком су хартије од вредности друштва укључене у трговање и шта садржи овај извештај.

Члан 75. Закона прописује обавезу издавалаца чијим се хартијама од вредности тргује на листингу регулисаног тржишта

да састави, објави и достави Комисији и регулисаном тржишту на коме су укључене хартије од вредности квартални извештај.

Члан 77. Закона, који уређује ревизију финансијских извештаја издавалаца, у ставу 1. прописује да правно лице које обавља ревизију може да обави највише пет узастопних ревизија годишњих финансијских извештаја код истог издаваоца, а ставу 2. истог члана, да након истека максимално дозвољеног периода из става 1. овог члана, правно лице које обавља ревизију не може да обавља ревизију код истог издаваоца наредних пет година.

У ставовима 3, 4. и 5. истог члана, прописани су услови које мора да испуни лице које обавља ревизију финансијских извештаја друштва (издаваоца) којима се обезбеђује стручност, објективност и независност ревизора од издаваоца.

У складу са чланом 77. став 6. Закона, ревизор сачињава извештај и даје мишљење о томе да ли су годишњи финансијски извештаји издаваоца сачињени у складу са међународним стандардима финансијског извештавања, односно међународним рачуноводственим стандардима, законима којима се уређују рачуноводство и ревизија, као и да ли истинито и објективно приказују финансијски положај, резултате пословања и новчане токове за ту годину по свим материјално значајним питањима.

Сходно ставовима 7. и 8. истог члана, ревизор је дужан да достави Комисији и органима управе мишљење о ефикасности функционисања унутрашње ревизије, систему управљања ризицима и систему унутрашњих контрола и да своје закључке и налазе уврсти у обавезан садржај писма руководству, а Комисија може од ревизора да захтева и додатна обавештења у вези са извршеном ревизијом.

Сходно члану 77. став 9. Закона ревизор је дужан да обавести Комисију и органе управе, и то одмах након што за њих сазна, о свакој чињеници која представља: повреду закона и аката из овог члана, материјално значајну промену финансијског резултата исказаног у неревидираним годишњим финансијским извештајима

и околност која би могла довести до материјалног губитка или би могла угрозити континуитет пословања издаваоца.

Полазећи од садржине одредаба чл. 70-78. Закона о тржишту капитала, мишљења смо да се изузеће прописано чланом 78. став 1. тачка 2) Закона односи искључиво на обавезе из чл. 71-75. Закона, односно на обавезе састављања, објављивања и достављања годишњих, полугодишњих и кварталних извештаја за издаваоце који издају искључиво дужничке хартије од вредности којима се тргује на регулисаном тржишту и чија појединачна номинална вредност износи најмање 100.000 евра.

Наведеним изузећем нису обухваћене одредбе члана 77. Закона, којом су посебно уређени услови које је потребно да испуњава лице које обавља ревизију годишњих финансијских извештаја код истог издаваоца, обавезе ревизора приликом састављања извештаја и достављања Комисији и надлежности Комисије у односу на ове ревизоре. Прописани услови обављања ревизије годишњих финансијских извештаја издавалаца укључују ограничење према којем правно лице које обавља ревизију може код истог издаваоца обавити највише пет узастопних ревизија, након чега код тог издаваоца не може поново обављати ревизију у наредних пет година.

Чињеница да Банка, на основу члана 78. став 1. тачка 2) Закона, није обвезник састављања и објављивања годишњег извештаја у складу са чланом 71. Закона не искључује примену члана 77. Закона, будући да Банка и даље има статус издаваоца чије су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту и да је, у складу са Законом о банкама, дужна да саставља и обезбеди ревизију годишњих финансијских извештаја.

Одредба члана 53. став 2. Закона о банкама, према којој спољни ревизор може код банке обављати највише пет узастопних ревизија, није у супротности са чланом 77. став 2. Закона о тржишту капитала. Ове одредбе примењују се кумулативно, с обзиром на то да Закон о банкама уређује положај Банке као кредитне институције,

док Закон о тржишту капитала у конкретном случају уређује њен положај као издаваоца чије су хартије од вредности укључене у трговање на регулисаном тржишту.

Имајући у виду претходно наведено, мишљења смо да се на све издаваоце дужничких хартија од вредности којима се тргује на регулисаном тржишту и чија појединачна номинална вредност износи најмање 100.000 евра, примењује члан 77. став 2. Закона.

Министарство финансија дало је мишљење у вези са применом прописа из своје надлежности према подацима које сте изнели у захтеву. Напомињемо да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, број 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018 - др. закон), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

ПРОЦЕНИТЕЉИ ВРЕДНОСТИ НЕПОКРЕТНОСТИ

1. Методологија процене вредности непокретности, минимални износ за рад проценитеља вредности непокретности, материјал за припрему испита за стицање звања лиценцирани проценитељ вредности непокретности
(*Мишљење Министарства финансија*, број 003705202 2026 10520 016 000 011 004 од 28. августа 2026. године)

Чланом 80. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18 – др. закон) утврђено је да су на тражење физичких или правних лица органи државне управе дужни да дају мишљење о примени одредаба закона и других општих аката, у року од 30 дана.

С тим у вези, државни орган даје мишљење о примени конкретних законских одредаба, а не о фактичким питањима, личним утисцима и личним запажањима.

Имајући у виду наведено, Ваша фактичка питања која се тичу методологије процене вредности непокретности (питања под бр. 1, 2 и 3), као и питања која су у вези са Вашим личним утисцима и запажањима (питања бр. 5. и 7) нису разматрана.

Што се тиче питања број 4, обавештавамо Вас да ни Законом о проценитељима вредности непокретности („Службени гласник РС“, бр. 108/16 и 113/17, у даљем тексту: Закон) нити подзаконским актима донетим на основу Закона није прописан минимални износ за рад проценитеља вредности непокретности.

У вези са Вашим питањем број 6, указујемо на чињеницу да је чланом 41. Закона утврђено да Министарство финансија води Именик лиценцираних проценитеља, Именик Акредитованих удружења, Именик организатора стручне обуке и Именик организатора континуираног професионалног усавршавања, да су наведени именици јавни, као и да се објављују и без одлагања ажурирају на интернет страници Министарства финансија. С тим у вези, у наставку Вам достављамо линк ка ажурираним именицима https://mfin.gov.rs/usluge/imenici.

Такође, обавештавамо Вас да Законом није утврђена обавеза Министарства финансија да објави приручник или званични материјал за припрему испита за стицање звања лиценцирани проценитељ (Ваше питање број 8). Међутим, Стручни одбор је, у циљу помоћи кандидатима за полагање испита за стицање звања лиценцирани проценитељ, у Обавештењу од 3. септембра 2018. године које је објављено на интернет страници Министарства финансија, објавио правни оквир за стицање звања лиценцирани проценитељ у ком су наведени најзначајнији закони и прописи који су од значаја за квалитетно и успешно обављање послова проценитеља вредности непокретности.

На крају, у вези са Вашим питањем број 9, обавештавамо Вас да је Стручни одбор, у Обавештењу од 4. марта 2019. године, које је објављено на интернет страници Министарства финансија, објавио примере питања за стицање звања лиценцирани проценитељ, у циљу помоћи и додатног усмеравања пажње кандидата на научне области и теме које су од значаја за вршење професије проценитеља вредности непокретности. Како је и у самом Обавештењу наведено, наведен списак питања ни у ком случају не ограничава Стручни одбор да на испиту постави и друга питања или на други начин утврди знање кандидата, поступајући у складу са важећом правном регулативом у овој области. Имајући у виду наведено, наведени списак питања треба посматрати само као помоћ кандидатима да виде који појмови и информације су нарочито од значаја за вршење професије проценитеља вредности непокретности, те, с тим у вези, на шта би требало да обрате посебну пажњу приликом припреме за испит за стицање звања лиценцирани проценитељ, односно само као оријентир за области и теме које се обрађују на испиту. Транспарентност поступка обезбеђена је правом кандидата на увид у сопствен писани тест након полагања где се могу детаљно упознати са својим одговорима и начином на који је рад оцењен.

Напомињемо да, сходно члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“, број 9/10), Народна скупштина доноси аутентично тумачење закона, као и да, у складу са чланом 80. став 2. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018 - др. закон), мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У ЈУЛУ И АВГУСТУ 2026. ГОДИНЕ

ЗАКОНИ	
Закон о изменама и допунама Закона о финансирању политичких активности	*Сл. гласник РС*, бр. 63 од 10. јула 2026.
Закон о изменама и допуни Закона о буџету Републике Србије за 2026. годину	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о ублажавању последица енергетске кризе и раста трошкова живота појединим категоријама становништва кроз једнократну финансијску подршку и једнократну новчану накнаду	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о изменама Закона о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима експропријације и издавања грађевинске дозволе ради реализације пројекта „Београд на води”	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о измени и допуни Закона о јавном дугу	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о изменама и допунама Закона о електронским отпремницама	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.

Закон о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о измени и допуни Закона о фискализацији	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о изменама Закона о акцизама	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о измени и допуни Закона о порезу на емисије гасова са ефектом стаклене баште	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о допуни Закона о порезу на увоз угљенично интензивних производа	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.

Закон о изменама и допунама Закона о дувану	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о изменама и допуни Закона о слободним зонама	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о завршном рачуну буџета Републике Србије за 2025. годину	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о допуни Закона о враћању одузете имовине и обештећењу	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о задуживању Републике Србије код AikBank akcionarsko društvo Beograd, OTP Banka Srbija akcionarsko društvo Novi Sad, Banca Intesa a.d. Beograd и UniCredit bank Srbija a.d. Beograd за потребе финансирања Пројекта изградња брзе саобраћајнице, деоница Бачки Брег – Сомбор – Кикинда	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о задуживању Републике Србије код Unicredit bank Srbija a.d. Beograd за потребе финансирања Пројекта изградње ауто-пута, деоница Београд – Зрењанин – Нови Сад	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о задуживању Републике Србије код Banca Intesa AD Beograd за потребе финансирања Пројекта изградње ауто-пута, деоница Београд – Зрењанин – Нови Сад	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.

Закон о задуживању Републике Србије код Banca Intesa AD Beograd за потребе финансирања Пројекта изградња брзе саобраћајнице деоница Пожаревац – Голубац (Дунавска магистрала)	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Банке Поштанска штедионица акционарско друштво Београд за измиривање обавеза Акционарског друштва за транспорт нафте нафтоводима и транспорт деривата нафте продуктоводима Транснафта Панчево, по основу Уговора о дугорочном кредиту ради изградње нафтовода Србија–Мађарска	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.
Закон о задуживању Републике Србије код NLB KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD за потребе финансирања Пројекта изградње ауто-пута, деоница Београд – Зрењанин – Нови Сад	*Сл. гласник РС*, бр. 80 од 31. августа 2026.

УРЕДБЕ	
Уредба о изменама и допунама Уредбе о општим условима за емисију и продају државних хартија од вредности на примарном тржишту	*Сл. гласник РС*, бр. 76 од 21. августа 2026.
Уредба о капиталним пројектима	*Сл. гласник РС*, бр. 79 од 28. августа 2026.

ОДЛУКЕ	
Одлука о изменама Одлуке о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама	*Сл. гласник РС*, бр. 61 од 03. јула 2026.
Одлука о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама	*Сл. гласник РС*, бр. 63 од 10. јула 2026.
Одлука о емисији дугорочних државних хартија од вредности на међународном финансијском тржишту, 05 број 424-7180/2026 од 14. јула 2026. год.	*Сл. гласник РС*, бр. 64 од 14. јула 2026.
Одлука о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама	*Сл. гласник РС*, бр. 66 од 17. јула 2026.

Одлука о измени Одлуке о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама	*Сл. гласник РС*, бр. 69 од 24. јула 2026.
Одлука о измени Одлуке о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама	*Сл. гласник РС*, бр. 71 од 31. јула 2026.
Одлука о измени Одлуке о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама	*Сл. гласник РС*, бр. 72 од 07. августа 2026.
Одлука о износима минималних акциза за дуванске прерађевине	*Сл. гласник РС*, бр. 72 од 07. августа 2026.
Одлука о измени Одлуке о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама	*Сл. гласник РС*, бр. 73 од 14. августа 2026.
Одлука о измени Одлуке о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама	*Сл. гласник РС*, бр. 76 од 21. августа 2026.

Одлука о измени Одлуке о привременом смањењу износа акциза на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 1), 2) и 3) Закона о акцизама	*Сл. гласник РС*, бр. 79 од 28. августа 2026.
Одлука о клирингу и салдирању дугорочних државних хартија од вредности преко страног правног лица	*Сл. гласник РС*, бр. 79 од 28. августа 2026.

ПРАВИЛНИЦИ	
Правилник о облику, садржини и начину подношења пореске пријаве за порез на емисије гасова са ефектом стаклене баште, начину остваривања права на порески кредит и облику, садржини и начину вођења евиденције уложених финансијских средстава у мере за смањење емисија угљен-диоксида еквивалента (CO_2Eq)	*Сл. гласник РС*, бр. 65 од 15. јула 2026.

Правилник о облику, садржини и начину подношења пореске пријаве за порез на увоз угљенично интензивних производа, начину остваривања права на порески кредит, начину обрачуна висине пореског кредита и документацији потребној за верификацију плаћања у земљи порекла	*Сл. гласник РС*, бр. 65 од 15. јула 2026. год.
Правилник о роковима и подацима које Управа царина доставља пореској управи у складу са Законом о порезу на увоз угљенично интензивних производа	*Сл. гласник РС*, бр. 65 од 15. јула 2026. год.
Правилник о изменама Правилника о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу и на компримовани природни гас који се користи за погон превозних средстава	*Сл. гласник РС*, бр. 69 од 24. јула 2026. год.
Правилник о изменама и допуни Правилника о начину обрачунавања и плаћања акцизе, врсти, садржини и начину вођења евиденција, достављања података и подношења пореске пријаве	*Сл. гласник РС*, бр. 69 од 24. јула 2026. год.

Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност	*Сл. гласник РС*, бр. 71 од 31. јула 2026. год.
Правилник о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању	*Сл. гласник РС*, бр. 71 од 31. јула 2026. год.
Правилник о измени Правилника о поступку принудне наплате извршног решења буџетске инспекције	*Сл. гласник РС*, бр. 78 од 26. август 2026. год.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Ана Панчић. – Год. 32,бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992–. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR–ID 43429132